

Załącznik 2 - Arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego wraz z objaśnieniem kryteriów

(Załącznik 15 – do Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL)

Temat innowacyjny : *Współpraca podmiotów działających w obszarze zatrudnienia oraz integracji i pomocy społecznej z przedsiębiorcami w zakresie ułatwiania wchodzenia na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym*

Nazwa projektodawcy: **Fundacja Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego** (lider) i partnerzy projektu: **Pracodawcy Ziemi Lubelskiej, Stowarzyszenie Natanaelum , Miejski Urząd Pracy w Lublinie**

Tytuł projektu: „**Model kompleksowego systemu współpracy z przedsiębiorcami dla wsparcia wchodzenia na rynek pracy młodych więźniów w województwie lubelskim**”

Numer umowy :POKL.07.01.01-06- 359/11-00

Ekspert (imię i nazwisko) Antoni Rutka

Data wypełnienia arkusza 24.08.2014 r.

Przydatność produktu innowacyjnego	Waga (0-1)	Oce na produkt (1-5)	Oce na ogólna (waga x ocena)	Uwagi i komentarze
1.Zgodność produktu ze strategią w zakresie celu i grupy docelowej	0,10	5	0,50	Wyjątkowo wysokiej jakości produkt jest efektem prac interdyscyplinarnego zespołu eksperckiego i środowiskowego opartych na badaniach własnych uzyskanych w ramach wcześniej realizowanego projektu badawczego, rzetelnej i rozległej analizie desk research oraz o doświadczenia zdobyte przez ekspertów przy badaniach więźniów i współpracy z zakładami karnymi. Na całość produktu finalnego składa się

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

			<p>A/ 7 komponentów –podręczników (A-G) obejmujących : koncepcję strategii przygotowania do wolności i zatrudnialności młodych więźniów ,narzędzia do diagnozy potrzeb użytkowników i diagnozujące potencjał psychospołeczny i zawodowy więźniów, programy szkoleń dla użytkowników ,interaktywną platformę współpracy podmiotów ,system monitorowania losów i sukcesu społecznego i zawodowego młodych więźniów ,model komitetu wspierającego zatrudnialność osób opuszczających zakłady karne;</p> <p>b/Instrukcja stosowania produktu finalnego ;</p> <p>c/Suplement : Teoretyczno- empiryczne podstawy oraz dobre praktyki jako uzasadnienie innowacyjności produktu finalnego.</p> <p>Wypracowana – bogata treściowo oferta programowa projektu jest szansą na stworzenie rzeczywistego i kompleksowego modelu współpracy podmiotów zaangażowanych w readaptację społeczną i zawodową więźniów z przedsiębiorcami dla aktywizacji zawodowej więźniów z uwzględnieniem specyfiki województwa lubelskiego, tym większą ,że została ona zweryfikowana przez stworzoną ku temu szeroką koalicję odpowiednio dobranych podmiotów i ekspertów. Produkt finalny co prawda dedykowany jest głównie docelowym użytkownikom ,ale jego poprawne zastosowanie przynosi korzyści docelowym odbiorcom.</p> <p>Grupą szczególnego zainteresowania w kategorii odbiorców są młodzi więźniowie do 25 roku życia. Są oni szczególnie narażeni na wykluczenie społeczne i zawodowe ze względu na deficyty kompetencji poruszania się na rynku pracy i funkcjonowania osobowościowego i społecznego. Ich wsparcie jest utrudnione ze względu na liczne bariery w wielu systemach i środowiskach, w których funkcjonują oraz negatywny stereotyp więźnia funkcjonujący w społeczeństwie. Osoby młode do 25 roku życia odznaczają się dynamicznym rozwojem psychospołecznym, są bardziej podatne na oddziaływanie korekcyjne i rozwój zawodowy.</p> <p>Jako problem główny wskazano w projekcie nieefektywność współpracy podmiotów pośredniczących w procesie readaptacji społecznej i zawodowej więźniów z pracodawcami. Warto zwrócić uwagę na proefektywnościowe ukierunkowanie będących pozytywnym obrazem</p>
--	--	--	--

				<p>wskazanego problemu celów projektu ,gdyż wypracowany w projekcie produkt finalny –model współpracy nie jest celem autonomicznym ,lecz ma funkcjonalnie służyć zwiększeniu skuteczności reintegracji społeczno-zawodowej młodych wieźniów.</p> <p>Jak to wykazano w wynikach testowania i raporcie z ewaluacji zewnętrznej - zrealizowane zostały z powodzeniem wszystkie zakładane cele projektu i uzyskano dzięki temu wysoką –dokładnie pomierzoną skuteczność produktu dla grup docelowych – zarówno odbiorców ,jak i użytkowników –szerokiego frontu instytucji rynku pracy i służb penitencjarnych. Produkt finalny projektu –co udokumentowano wynikami testowania - dobrze trafia w najważniejsze potrzeby odbiorców ,spełnia także oczekiwania użytkowników dostarczając w formie podręcznika obszerny pakiet przystępnie i kompleksowo opisanych wskazówek zachęcających do stosowania oferowanych nowych instrumentów jako metod silnie wpływającej zwiększenie skuteczności w rozwiązywaniu problemów odbiorców i zmieniających nastawienie otoczenia instytucjonalnego i społecznego do zatrudniania osób młodych mających za sobą konflikt z prawem .</p> <p>Produkt finalny tego projektu dobrze komponuje się z innymi propozycjami interwencji wobec tej samej grupy docelowej ,w szczególności korzyści z jego wykorzystania ze względu na rozległość treści modelu –wyciągnąć powinni docelowi użytkownicy.</p>
2.Skuteczność produktu (korzyści dla grup docelowych)	0,20	5	1,00	<p>Produkt jest skuteczny ,świadczy o tym wzrost kapitału readaptacyjnego więźniów objętych programem ,także znacząca poprawa zaangażowania i współpracy podmiotów publicznych z pracodawcami – dzięki czemu łatwiej rozwiązywane są problemy resocjalizacyjne i w zakresie aktywizacji zawodowej młodych osób powracających do normalnego społeczeństwa po odbyciu kary więzienia.</p> <p>Wypracowany model w postaci produktu finalnego i jego komponentów A-G faktycznie zwiększa efektywność współpracy podmiotów pośredniczących w procesie readaptacji społecznej i zawodowej więźniów z Pracodawcami w województwie lubelskim. Testowanie udowodniło także ,że produkt finalny poprzez swoje komponenty jest bezpośrednią</p>

				<p>odpowiedzią na wskazane w Strategii kwestie problemowe.</p> <p>Potwierdzają to uzyskane w wyniku testowania dane dla 60 odbiorców-testerów (osiągnięcie w 100 % zakładanych wskaźników wykonania) ,pokazując jednoznacznie –także w opiniach testerów-użytkowników , że cel główny został osiągnięty w obu kategoriach grupy docelowej – odbiorców i użytkowników, a projekt przyczynił się do wypracowania metody, pozwalającej na wzrost efektywności w działaniach aktywizujących zawodowo młodych osób opuszczających zakłady karne.</p> <p>Potwierdzono w testowaniu modelu i komponentów A-G ,że doszło do faktycznej współpracy przedstawicieli podmiotów publicznych i przedsiębiorców na poziomie fizycznym w Komitecie zatrudnialności oraz na poziomie wirtualnym na platformie współpracy ,zwiększyła się także zadeklarowana gotowość takiej współpracy w obu podkategoriach użytkowników –co dobrze rokuje dla powodzenia modelu w dalszej przyszłości po zakończeniu realizacji projektu.</p> <p>Konsekwencją innowacji jest wzrost skuteczności pomocy udzielanej odbiorcom – np. bardziej kompetentne porady w zakresie aktualnych potrzeb rynku pracy ,wzrost wydajności i efektywności działań użytkowników na poziomie indywidualnym (np. wzrost w zakresie adekwatnych umiejętności i wiedzy) oraz wzrost efektywności instytucji systemu –wynikający głównie z poprawy wzajemnej komunikacji dotyczącej ich działań (np. lepsze dostosowanie modułowych szkoleń do potrzeb grupy ,co eliminuje treści zbędne i zwiększa atrakcyjność szkoleń) .</p> <p>Należy zauważyć –co jest wielkim plusem ,że Wnioskodawca elastycznie reagował na uzyskiwane wyniki testów, uwagi i refleksje zaangażowanych do projektu specjalistów i rekomendacje z Raportu z ewaluacji zewnętrznej - odpowiednio zostały uzupełnione i zmodyfikowane ostateczne zawartości poszczególnych składników modelu .</p>
3.Aktualność potrzeby wprowadzenia produktu	0,20	5	1,00	<p>Aktualność potrzeby wprowadzenia zaproponowanego modelu interwencji nie zmieniła się od momentu złożenia wniosku o dofinansowanie tego projektu- bo przecież nadal aktualne są problemy wskazane w diagnozach –dostrzegane w powszechnej świadomości i dzisiejszych jeszcze realiach. Można</p>

				<p>nawet uznać ,że aktualność ta jeszcze bardziej wzrosła, bo wzrosło zapotrzebowanie społeczne na bardziej niż dotychczas efektywne sposoby aktywizacji społeczno- zawodowej młodych osób opuszczających zakłady karne po odbyciu kary – dzięki czemu przeciwdziałanie zagrożeniu wykluczeniem społecznym tej kategorii osób może być bardziej skuteczne.</p> <p>Projekt ułatwił docelowym odbiorcom podejmowanie odpowiednich decyzji w planowaniu własnej przyszłości życiowej ,znacząco wpłynął także na zmianę postaw otoczenia społecznego, zwłaszcza pracodawców –co potwierdziło słuszność i znaczenie zaangażowania ich regionalnej struktury organizacyjnej w partnerstwie realizującym ten projekt.</p> <p>Ważną zaletą produktu finalnego jest dostarczenie cennych wskazówek do przeciwdziałania zagrożeniom zjawiskiem wypalenia zawodowego ,zwłaszcza wśród służb penitencjarnych , bo zawarte w nowym modelu propozycje nowych instrumentów –istotnie wzbogacają możliwości systemowego ,ale bardziej zindywidualizowanego oddziaływania na podopiecznych w przywracaniu ich do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.</p>
4.Stopień skomplikowania produktu (łatwość zastosowania wypracowanych narzędzi)	0,15	5	0,75	<p>Przeznaczony dla docelowych użytkowników produkt ma wieloelementową (9 składników) strukturę i składa się z :</p> <p>a/ samodzielnych podręczników dla każdego z 7 komponentów produktu finalnego ;</p> <p>b/Instrukcji stosowania produktu finalnego ;</p> <p>c/Suplementu pt. „TEORETYCZNO- EMPIRYCZNE PODSTAWY ORAZ DOBRE PRAKTYKI JAKO UZASADNIENIE INNOWACYJNOŚCI PRODUKTU FINALNEGO .</p> <p>Już sam zestaw treściowy tego pakietu świadczy ,że Beneficjent dołożył maksimum starań ,by zapewnić produktowi finalnemu jak najszerszą replikowalność .</p> <p>Dokumentacja produktu finalnego w sposób wyczerpujący opisuje zasady stosowania poszczególnych instrumentów ,zawiera także niezbędne instrukcje i wskazówki stosowania, regulaminy wraz z przydatnymi wzorami umów i grafików , programami szkoleń, materiałami ćwiczeniowymi i szkoleniowymi, testami i wzorami</p>

				<p>kwestionariuszy ewaluacyjnych .Na tej podstawie potencjalny użytkownik łatwo będzie mógł skorzystać z wersji dostępnej elektronicznie lub z wydruków papierowych tych produktów .</p> <p>Opiniowany produkt w odniesieniu do warstwy instrumentacyjnej wyróżnia czytelna, logicznie uporządkowana struktura i relatywna łatwość stosowania zaproponowanych narzędzi –produktów pośrednich projektu .</p> <p>Charakter produktu finalnego we wszystkich jego elementach składowych pozwala –na podstawie wyników testowania i finalnej oceny zawartości produktu uznać ,że bez większych przeszkód może on być replikowany w innych regionach i w innych -jako nowa kompleksowa metoda podejścia do problemów aktywizacji społeczno-zawodowej młodych więźniów ,jak też i mogą z powodzeniem być wykorzystywane tylko poszczególne elementy tego kompleksowego modelu –implementowane do miejscowych warunków i twórczo rozwijane o dające się wyobrazić rozszerzenia i programowo- organizacyjne modyfikacje.</p> <p>Cenną zaletą zestawu podręczników jest praktycyzm jego autorów - podręczniki zostały opracowane przez zespół ekspertów, mających bogate i wieloletnie doświadczenie z zakresu pracy z więźniami . Każdy podręcznik jest przejrzysty i pozwala na szybkie odnalezienie przez użytkownika potrzebnych informacji ,a załączniki ułatwiają prawidłowe zastosowanie wskazówek i rozwiązań z poszczególnych podręczników .</p> <p>Niezwykle cenną dla bardziej wymagających użytkowników całego modelu (oraz dla środowisk naukowo zajmujących się tą problematyką) pomocą metodyczną jest bardzo fachowo –na wysokim poziomie opracowany suplement, zawierający odniesione do każdego z 7 komponentów podstawy teoretyczno- empiryczne i opisy dobrych praktyk – wraz ze wskazówkami bibliograficznymi.</p> <p>Bezsprzecznie można uznać ,że ze względu na swe rozliczne walory - produkt ma wysoki potencjał wdrożeniowy i zostanie otwarcie przyjęty w innych placówkach resocjalizacyjnych oraz w środowiskach naukowych - nie tylko w woj. lubelskim ale i w całej Polsce.</p>
5.Możliwości	0,10	5	0,50	Nie istnieją żadne bariery prawne ,organizacyjne

zastosowania przez użytkowników (prawne, organizacyjne)			<p>,finansowe ,merytoryczne i instytucjonalne dla wdrożenia modelu – może on być wdrożony jako element Komisji penitencjarnej.</p> <p>Potencjalnie z produktu finalnego mogą skorzystać (poprzez rozwiązanie ich problemów) osoby: młodzi więźniowie w wieku od 15 do 25 roku życia, opuszczający zakłady karne lub w okresie przygotowawczym do opuszczenia zakładu karnego - 1300 osób z województwa lubelskiego ,a efekty tych korzyści mogą być uzyskane dzięki zastosowaniu przez użytkowników (pracodawcy i ich związki ,pracownicy służby więziennej i kuratorskiej ,instytucje pomocy społecznej i rynku pracy ,NGO, grupy samopomocowe i świadczące wsparcie więźniom(czyli podmioty współtworzące potencjalny system współpracy z pracodawcami dla aktywizacji społeczno-zawodowej więźniów) wszystkich zaleceń zawartych w 7 komponentach produktu finalnego .</p> <p>Instrumentację modelu innowacyjnych metod pracy zweryfikowano w woj. lubelskim ,ale istnieją szerokie możliwości naśladownictwa tej metody w odniesieniu do podobnych jak w projekcie grup docelowych użytkowników i odbiorców w innych regionach .</p> <p>Wymogi i warunki poprawnego wdrażania zostały określone w sposób wystarczająco szczegółowy każdorazowo w kolejnych 7 komponentach .</p> <p>Wdrożenie modelu nie wymaga żadnych zmian prawnych ,natomiast istotne znaczenie ma zapewnienie odpowiednich warunków do powstania i dobrego funkcjonowania partnerstwa instytucjonalnego potencjalnych użytkowników modelu.</p> <p>Kompletność opisów wraz z wyczerpującymi wskazówkami wdrożeniowymi jest wielką szansą na łatwe i szybkie replikowanie w powszechnej skali – nie tylko regionalnej –ale i ze względu na modelowość oferowanych rozwiązań – także w skali ogólnopolskiej . Zwrócić uwagę należy na zapewnione przez beneficjenta różne możliwości udostępniania dokumentów źródłowych Modelu – w formie konwencjonalnej (wydruki) oraz elektronicznej, umożliwiającej kopiowanie potrzebnych elementów (programy , scenariusze , wzory , przykłady itp.).</p> <p>Dzięki obszernym ,ale wystarczająco szczegółowym wskazówkom zawartym w „Instrukcji Stosowania Produktu Finalnego „a określonym przez Beneficjenta jako :”kroki milowe” –wszystkie instrumenty w produktach pośrednich modelu są względnie proste i</p>
---	--	--	--

				<p>łatwe do zastosowania przez potencjalnych replikatorów .</p> <p>Dostępność produktu finalnego dla jego przyszłych użytkowników niewątpliwie ułatwi zaplanowana szeroko pod względem form i właściwie pod względem adresatów – strategia działań upowszechniających ,a jej silnym wsparciem powinna być oryginalnie pomyślana strategia działań lobbingowych .</p>
6.Efektywność (nakłady do rezultatów) wprowadzenia rozwiązania	0,15	5	0,75	<p>Beneficjent przedstawił analizę kosztową i finansową wdrożenia produktu finalnego w każdym z 7 komponentów. Zawiera ona szczegółowe wyliczenia kosztów zastosowania poszczególnych instrumentów interwencji ze wskazaniem źródeł ich finansowania – dla komponentów :B,C,D,E,F,G – są to środki z Funduszu Pracy a dla komponentu A –środki Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej .</p> <p>Jak to wynika z osiągniętych rezultatów testowania i badań ewaluacyjnych –zastosowanie metody okazało się bardzo skutecznym sposobem zwiększenia efektywności procesów integracji społeczno-zawodowej młodych osób opuszczających zakłady karne.</p> <p>W przedstawionej wersji produktu zastosowanie metody nie łączy się z żadnymi ekstra wydatkami finansowymi ani też nie wymaga żadnych dostosowawczych zmian prawnych lub organizacyjnych – odbywa się w oparciu o wskazane wyżej źródła finansowania . Wnioskodawca sformułował w Podręczniku praktyczne podpowiedzi i sugestie zaadresowane do potencjalnych użytkowników dla zapewnienia efektywnego wykorzystania proponowanych rozwiązań w ich replikacji w innych uwarunkowaniach środowiskowych .</p> <p>Użytkownicy- instytucje i ich personel w oferowanej innowacji zyskują nieodpłatnie obszerny zestaw przydatnych instrumentów i narzędzi o charakterze diagnostycznym i edukacyjnym ,a których zastosowanie silniej niż dotychczasowe metody interwencji przeciwdziała zagrożeniom wykluczenia społecznego byłych więźniów ,na które są oni dość powszechnie narażani a jeszcze obecnie znaczny odsetek tej populacji takiego wykluczania rzeczywiście doświadcza. Potwierdzeniem skuteczności modelu są opinie o odniesionych korzyściach nie tylko przez samych wychowanków –odbiorców innowacji ,ale w jeszcze większym stopniu –przez użytkowników .</p>

				<p>Zatem zestawiając wysoki zakres możliwych do uzyskania korzyści w integracji społeczno -zawodowej młodych osób opuszczających zakłady karne - z niewielkimi pod względem finansowym kosztami niezbędnymi dla zastosowania metody interwencji wobec tej kategorii odbiorców – efektywność wprowadzenia zaproponowanego rozwiązania należy ocenić wysoko .</p>
7.Innowacyjność rozwiązania	0,10	5	0,50	<p>Nowatorskim i pionierskim w skali krajowej jest przedstawienie osobnego, obszernego (237 stron) opracowania pt.” Suplement : „Teoretyczno-empiryczne podstawy oraz dobre praktyki jako uzasadnienie innowacyjności produktu finalnego”. Zawarto w tym dokumencie bardzo rzetelne – wieloaspektowe przeanalizowanie innowacyjności każdego z 7 komponentów /produktów pośrednich produktu finalnego w świetle dostępnej literatury przedmiotu oraz istniejących/stosowanych w praktyce już rozwiązań w zakresie wspierania przeciwdziałania zagrożeniu wykluczeniem społecznym osób młodych opuszczających zakłady karne.</p> <p>Nie ma więc żadnych wątpliwości ,że zaproponowane rozwiązania we wszystkich 7 komponentach składowych ma cechy innowacyjności - najbardziej w wymiarze III (forma interwencji) ,ale także i w pozostałych wymiarach (problem i grupa docelowa) .</p> <p>Wnioskodawca prawidłowo przeanalizował ofertę swego projektu na tle innych projektów stosujących instrument i/lub podejmujących problematykę aktywizacji społeczno- zawodowej osób opuszczających zakłady karne – i jednoznacznie wykazał specyfikę odrębności rozwiązań proponowanych w Jego projekcie .</p> <p>Zaproponowana w projekcie instrumentacja interwencji wobec naśladowców jest opisana wyczerpująco , ma cechy kompletności i uniwersalności –nadaje się do stosowania w powszechnej skali..</p> <p>Zawartość poddanej walidacji produktu finalnego odzwierciedla efekty pozytywnej weryfikacji jego wstępnej wersji .W treściach produktu odwołano się do wyników testowania i przeprowadzonej ewaluacji .</p> <p>Beneficjent wyczerpująco określił osobno dla każdego z 7 komponentów warunki i wymogi wg. których zaproponowane rozwiązania modelu mogą być wykorzystywane i replikowane w innym czasie ,miejscu, okolicznościach i funkcjonować w przyszłości</p>

				<p>jako powszechna praktyka . <u>W opisanym zakresie kompleksowości propozycja rozwiązań zaoferowana w tym projekcie dotychczas w kraju nie była dotąd stosowana.</u></p> <p>Z pewnością na wysoką jakość uzyskanego produktu finalnego wpłynęło rzetelne wykorzystanie możliwości lubelskiego środowiska naukowego i doświadczenia odpowiednio dobranego zespołu eksperckiego zaangażowany przez Beneficjenta do realizacji projektu a także odpowiednio dobrany – międzysektorowy skład partnerstwa instytucjonalnego realizatorów projektu..</p> <p>Można – na podstawie odniesień do innych projektów uznać, że opracowana i przetestowana przez realizatora projektu metoda uzupełnia schemat wsparcia stosowanego dotychczas w procesach usamodzielnienia zawodowego i podjęciu aktywności społeczno- zawodowej młodych osób opuszczających zakłady karne . Jest to więc innowacja nie tylko w skali regionu lubelskiego ale i w skali ogólnokrajowej.</p>
RAZEM (maksymalnie 5 punktów)	1,00	----- ----- -	5,00	Produkt w zadawalającym stopniu spełnia wymogi wszystkich 7 kryteriów oceny.

Opinia na temat zmian wprowadzanych przez beneficjenta w zakresie strategii upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki oraz ewentualne rekomendacje w tym zakresie:

Wg. Wnioskodawcy – po zakończonym testowaniu wstępnej wersji produktu finalnego - nie ma potrzeb dokonywania zmian wobec koncepcji upowszechniania oraz włączania produktu finalnego do głównego nurtu polityki w zaakceptowanej wcześniej strategii wdrażania projektu.

Potwierdza to poprawność zaprojektowania powyższych obu końcowych procesów już w Strategii wdrażania .

Komentarz i rekomendacje eksperta¹:

Produkt finalny spełnia w należyty sposób wszystkie wymogi poprawności i formalne kryteria oceny. Jego bardziej dopracowane niż to pierwotnie zakładano kształt i zawartość merytoryczna są następstwem elastyczności Wnioskodawcy w

¹ W przypadku rekomendowania odrzucenia opisu produktu finalnego i braku jego walidacji komentarz powinien zawierać uzasadnienie takiej propozycji z odniesieniem do tych elementów arkusza oceny, które zaważyły na negatywnej decyzji.

podejściu projektowym i staranności w poszukiwaniu rozwiązań najbardziej odpowiadających rozpoznany potrzebom praktyki zastosowania dla wspierania procesów. Potwierdzeniem trafności i skuteczności produktu są pozytywne wyniki testowania – co najbardziej powinno zachęcać potencjalnych użytkowników w replikowaniu tego dobrze dobranego, pożytecznego i nowatorskiego skali krajowej rozwiązania w zakresie wczesnej interwencji ukierunkowanej na poprawę sytuacji zawodowej młodych osób wracających do normalnego społeczeństwa po odbyciu kary więzienia.

Projektodawcy stworzyli nie tylko spójną i przemyślaną, ale także wieloaspektową koncepcję –dając w tym przykład dobrej praktyki, którą mogą z powodzeniem wykorzystywać inne instytucje resocjalizacyjne w Polsce. Pokazano także w tym projekcie – jak dzięki odpowiednio dobieranym partnerstwom i zastosowaniu rozwiązań nowego modelu interwencji przewyższać negatywne stereotypy społeczne, dzięki czemu łatwiej i skuteczniej można przywracać do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie osób młodych opuszczających więzienia .

Zaproponowane w projekcie rozwiązania są niezwykle na czasie - **odpowiadają na aktualne potrzeby aktywizacji społecznej środowisk oraz osób i instytucji z ich bezpośredniego otoczenia społecznego zakładów karnych.** Dla instytucji i środowiska postpenitencjarnego produkt ma nie tylko znaczenie jako nowy model interwencji w zakresie przeciwdziałania zjawisku zagrożenia wykluczeniem społecznym, ale także lepszego niż dotychczas wykorzystania możliwości współpracy instytucji publicznych z pracodawcami. Opiniowany produkt w odniesieniu do warstwy instrumentacyjnej wyróżnia przy tym **relatywna łatwość stosowania zaproponowanych narzędzi** –produktów pośrednich projektu – w ich pełnym zestawie, lub tylko w wybranych elementach . Nie stwierdzono występowania dla użytkowników **ograniczeń prawnych, finansowych, organizacyjnych oraz wykazano wysoką opłacalność nakładów** na wdrażanie innowacji, nie stwierdzono **konieczności proponowania zmian prawnych..**

Ponieważ **produkt w bardzo wysokim stopniu spełnia wymogi wszystkich 7 kryteriów oceny** – uzasadnia to poniższą rekomendację .

Rekomendacja:

- ☒ **x uznać produkt finalny za zwalidowany.**
☐ uznać produkt finalny za niezwalidowany.

Antoni Rutka

Warszawa 24.08.2014 r.